

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6Sžp/15/2012                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 7011200730                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.05.2013                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jozef Hargaš             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2013:7011200730.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci žalobkyne : PM, s.r.o., so sídlom Hrabiny 1057, Tisovec, IČO : 31 721 974, právne zastúpenej JUDr. Pavlom Halajom, advokátom, so sídlom Námestie slobody 2, Revúca, proti žalovanému : Obvodný úrad životného prostredia Košice, so sídlom Komenského 52, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo : 2011/00365 zo dňa 6. júna 2011, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/78/2011-34 zo dňa 21. marca 2012, jednohlasne, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/78/2011-34 zo dňa 21. marca 2012 z m e ň u j e tak, že rozhodnutie žalovaného číslo: 2011/00365 zo dňa 6. júna 2011, ako aj rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia Rožňava číslo : 2011/281 zo dňa 12. apríla 2011 z r u š u j e podľa § 250j ods. 2 písm. c/ OSP a vec v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobkyni k rukám právneho zástupcu JUDr. Pavla Halaja náhradu trov konania v celkovej výške 132,- eur, za zaplatený súdny poplatok za podanú žalobu v sume 66,-eur a za zaplatený súdny poplatok za podané odvolanie v sume 66,- eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

### Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach (ďalej len ako „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zamietol v súlade s ustanovením § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len ako „OSP“) žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti v záhlaví uvedeného rozhodnutia, ktorým žalovaný správny orgán, ako príslušný orgán podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodujúc o odvolaní žalobkyne proti rozhodnutiu Obvodného úradu životného prostredia Rožňava č. 2011/281 zo dňa 12. apríla 2011 (ďalej aj ako „prvostupňové správne rozhodnutie“) vo veci uloženia pokuty vo výške 35 € z dôvodu nesplnenia povinnosti žalobkyne

ako prevádzkovateľa stredného zdroja znečisťovania ovzdušia ustanovenej v § 4 ods. 1 zákona č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „zákon č. 401/1998 Z. z.“ alebo „zákon o poplatkoch za znečistenie ovzdušia“) v súlade s ustanovením § 59 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „správny poriadok“) odvolanie žalobkyne zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie potvrdil. O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a v konaní neúspešnej žalobkyne náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku poukazuje na ustanovenie § 3 ods. 3 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší (ďalej len ako „zákon č. 137/2010 Z. z.“ alebo „zákon o ovzduší“) a stotožniac sa zároveň s dôvodmi uvedenými žalovaným správnym orgánom v odôvodnení jeho rozhodnutia konštatoval, že z administratívneho spisu vyplýva, že žalobkyňa sa po kúpe vyvíjača pary typ SPR 600, ktorý je vedený v evidencii Obvodného úradu životného prostredia v Rožňave od roku 1999 ako stredný zdroj znečisťovania ovzdušia v zmysle kategorizácie podľa prílohy č. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 92/1996Z. z., ktorým sa vykonával zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami, stala jeho majiteľkou, po predchodcovi Poľnonákup Domica, a.s., ktorý ho mal v dispozičnej sfére od roku 1999. Vo vzťahu k uloženej pokute vo výške 35 € uviedol, že nie je rozhodujúcou skutočnosťou, či tento zdroj znečisťovania bol alebo nebol využívaný pre účely zákona o ovzduší a preto žalobnú námietku v tomto smere označil za neakceptovateľnú. Rovnako neakceptoval ani ďalšie žalobné námietky, keďže podľa jeho názoru nemali oporu v zákone o ovzduší, ako aj v zákone o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia.

Poukázal na to, že pre účely použitia ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 401/1998 Z. z. je rozhodujúca len tá právna skutočnosť, že žalobkyňa, ak je vlastníkom zdroja znečisťovania ovzdušia, stáva sa súčasne aj jeho prevádzkovateľom, bez ohľadu na to, či ho využíva alebo nie a potom má povinnosť každoročne do 15. februára bežného kalendárneho roka, oznámiť príslušnému úradu životného prostredia úplné a pravdivé údaje o množstvách a druhoch znečisťujúcich látok vypustených do ovzdušia za uplynulý rok a údaje o dodržaní určených emisných limitov zistených podľa osobitného predpisu, výpočet poplatku za každý veľký zdroj znečisťovania ovzdušia a stredný zdroj znečisťovania ovzdušia a výpočet ročného poplatku.

Ďalej upozornil žalobkyňu, že pokiaľ nemieni túto povinnosť splniť, keďže, ako tvrdí, nemá na to dôvod, pretože tento zdroj neprevádzkuje, potom má oznámiť zánik zdroja do 15 dní obvodnému úradu životného prostredia (§9 ods. 3 druhá veta zákona č. 401/1998 Z. z., v znení zákona č. 286/2009 Z. z.), avšak uvedené oznámenie nebolo uskutočnené ani žalobkyňou ani jej predchodcom.

Odvolávajúc sa na ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 401/1998 Z. z. uviedol, že pre žalobkyňu z tohto ustanovenia vyplýva obligatórna právna povinnosť vo forme notifikácie - poskytnutia údajov pre účely výpočtu, a to aj v prípade, ak tento bude nulový dodajúc, že za nesplnenie tejto povinnosti má úrad životného prostredia zákonnú povinnosť uložiť pokutu podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona od 33,19 € do 6 638,78 €. V súvislosti s výškou uloženej pokuty uviedol, že uloženie minimálnej sadzby pokuty zo zákonného rozpätia, bolo v súlade s platnou právnou úpravou a preto rozhodnutie napadnuté žalobou považoval za zákonné.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadla v zákonnej lehote odvolaním žalobkyňa navrhujúc odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie (správne sa mala domáhať jeho zmeny), rozhodnutie žalovaného č. 2011/00365 zo dňa 6. júna 2011, ako aj rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia Rožňava č. 2011/281 zo dňa 12. apríla 2011 podľa § 250j ods. 2 písm. a/ zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie a zároveň zaviaže žalovaného k náhrade trov konania vo výške vyčíslenej v priebehu odvolacieho konania.

Nesúhlasila s právnym názorom prezentovaným súdom prvého stupňa argumentujúc tým, že je pravdou, že nadobudla do vlastníctva, ako súčasť prevádzky Poľnonákup Domica, a.s. i torzo časti technologického zariadenia, označeného ako „vyvíjač pary“, ktorý v čase nadobudnutia nehnuteľného majetku do jej vlastníctva nebol prevádzkyschopný, nebol využívaný pôvodným vlastníkom, nie je využívaný a ani nebude v budúcnosti využívaný ako zdroj znečisťovania ovzdušia dodajúc, že nadobudnutím nefunkčnej technológie, ktorá v minulosti bola stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia sa nestala prevádzkovateľom stredného zdroja znečisťovania ovzdušia.

Mala za to, že bolo povinnosťou pôvodného vlastníka a prevádzkovateľa tohto technologického zariadenia, ktoré bolo v minulosti stredným zdrojom znečisťovania, oznámiť Obvodnému úradu životného prostredia Rožňava zánik tohto zdroja znečisťovania, avšak pôvodný prevádzkovateľ si túto povinnosť nesplnil dodajúc, že za jej nesplnenie nemôže žalovaný uložiť pokutu nadobúdateľovi nehnuteľnosti, v ktorej bol pôvodne umiestnený stredný zdroj znečisťovania ovzdušia.

Zdôraznila, že prvostupňový správny orgán ani žalovaný nevykonali žiadne dokazovanie zamerané na zistenie, či

a) nehnuteľnosť, v ktorej bolo v minulosti umiestnené technologické zariadenie, ktoré bolo stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia, označené ako „vyvíjač pary“, je (resp. bolo v roku 2010) zdrojom znečistenia,

b) či ide o malý, stredný alebo veľký zdroj znečisťovania ovzdušia,

c) nevykonali ani dokazovanie zamerané na zistenie, či je prevádzkovateľom tohto zdroja znečisťovania ovzdušia.

Na podporu svojho tvrdenia, že v roku 2010 nebola prevádzkovateľom stredného zdroja znečisťovania poukázala podporne na e-mail Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky - odpoveď na jej žiadosť o stanovisko zo dňa 17. júna 2011.

Z vyššie uvedených dôvodov mala za to, že rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia Rožňava, ako i žalovaného správneho orgánu boli vydané v rozpore so zákonom č. 401/1998 Z. z., zákonom č. 137/2010 Z. z., ako aj v rozpore so správnym poriadkom, majú tiež za to, že tieto rozhodnutia nevychádzajú zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne upozornil na skutočnosť, že povinnosť pôvodného majiteľa je predmetom iného správneho konania a nesúvisí s povinnosťami nového prevádzkovateľa uvedúc, že novému majiteľovi PM, s.r.o., Hrabiny 1057, Tisovec nebola uložená pokuta v zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 401/1998 Z. z., ale v zmysle § 8 ods. 2 zákona č. 401/1998 Z. z. za nesplnenie povinností podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, podľa ktorého je prevádzkovateľ stredného zdroja znečisťovania ovzdušia povinný písomne oznámiť každoročne do 15. februára príslušnému obvodnému úradu životného prostredia úplné a pravdivé údaje o množstvách a druhoch znečisťujúcich látok vypustených do ovzdušia za uplynulý rok a údaje o dodržaní určených emisných limitov zistené podľa osobitného predpisu, výpočet poplatku za každý stredný zdroj znečisťovania ovzdušia a výpočet ročného poplatku. Rovnako upozornil na to, že skutočnosť, že sa prevádzka nevyužíva nie je dôvodom nesplnenia tejto oznamovacej povinnosti.

Za zavádzajúce považoval tvrdenie žalobkyne, že : „Nadobudnutím nefunkčnej technológie, ktorá v minulosti bola stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia, sa žalobca nestal prevádzkovateľom stredného zdroja znečisťovania ovzdušia.“, pričom poukázal na skutočnosť, že už tým, že žalobkyňa je vlastníkom tohto zdroja - vyvíjač pary, vzťahuje sa na ňu právna úprava zákona č. 137/2010 Z. z., v ktorom je v § 2 písm. f/ uvedené, že : „prevádzkovateľom zdroja znečisťovania ovzdušia je osoba, ktorá má právo prevádzkovať alebo riadiť zdroj znečisťovania ovzdušia“ a preto nie je rozhodujúce, či je zdroj v prevádzke alebo nie.

V ostatnom zotrvať na svojom vyjadrení zo dňa 22. decembra 2011 navrhol žalobu zamietnuť (správne sa mal domáhať potvrdenia napadnutého rozsudku krajského súdu) považujúc napadnuté rozhodnutie za zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk) (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je potrebné vyhovieť.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené

záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Z obsahu administratívneho spisu mal najvyšší súd preukázané, že rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia Rožňava číslo : 2011/281 zo dňa 12. apríla 2011 bola žalobkyni uložená podľa § 8 ods. 2 zákona č. 401/1998 Z. z. pokuta vo výške 35 € za porušenie povinností prevádzkovateľa stredného zdroja znečisťovania ovzdušia ustanovených v § 4 ods. 1 zákona č. 401/1998 Z. z. Uvedené rozhodnutie napadla žalobkyňa odvolaním dôvodiac tým, že skutočnosť, že sa stala vlastníkom nehnuteľnosti a technológie, ktorá v priebehu roka 2010 nebola v prevádzke a v prevádzke nebola ani po odkúpení do konca roka 2010, teda v podstate sa stala vlastníkom nehnuteľnosti a „mŕtvej - teda nefunkčnej technológie“, ktorá bola v minulosti zrejme stredným zdrojom znečistenia, ešte neznamená, že sa stala prevádzkovateľom. Žalovaný správny orgán napadnutým rozhodnutím odvolanie žalobkyne zamietol a v celom rozsahu potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie argumentujúc tým, že fakt, že majiteľ stredného zdroja znečisťovania ovzdušia zdroj neprevádzkoval, nie je dôvodom na nesplnenie oznamovacej povinnosti podľa ustanovení zákona č. 401/1998 Z. z.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 401/1998 Z. z. poplatok za znečisťovanie ovzdušia (ďalej len "poplatok") platia právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie, ktoré prevádzkujú veľké zdroje znečisťovania ovzdušia, stredné zdroje znečisťovania ovzdušia a malé zdroje znečisťovania ovzdušia, 1) za podmienok ustanovených v zákone.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 401/1998 Z. z. o poplatku právnickej osoby a fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie, ktorá prevádzkuje veľký zdroj znečisťovania ovzdušia alebo stredný zdroj znečisťovania ovzdušia (ďalej len "prevádzkovateľ veľkého alebo stredného zdroja"), rozhoduje obvodný úrad životného prostredia.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 401/1998 Z. z. prevádzkovateľ veľkého alebo stredného zdroja je povinný písomne oznámiť každoročne do 15. februára príslušnému obvodnému úradu životného prostredia úplné a pravdivé údaje o množstvách a druhoch znečisťujúcich látok vypustených do ovzdušia za uplynulý rok a údaje o dodržaní určených emisných limitov 4) zistené podľa osobitného predpisu, 4) výpočet poplatku za každý veľký zdroj znečisťovania ovzdušia a stredný zdroj znečisťovania ovzdušia a výpočet ročného poplatku.

Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 401/1998 Z. z. za nesplnenie povinností podľa § 4 ods. 1 alebo ods. 2 a § 9 ods. 2 alebo ods. 3 obvodný úrad životného prostredia uloží prevádzkovateľovi stredného zdroja znečisťovania ovzdušia pokutu od 33,19 eura do 6 638,78 eura.

Zákon o poplatkoch za znečistenie ovzdušia je súčasťou právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia a jeho účelom je stanoviť podmienky smerujúce k plneniu poplatkovej povinnosti zo strany právnických osôb a fyzických osôb oprávnených na podnikanie, ktoré prevádzkujú veľké zdroje znečisťovania ovzdušia, stredné zdroje znečisťovania ovzdušia a malé zdroje znečisťovania ovzdušia, pričom pojem „prevádzkovateľ zdroja znečisťovania ovzdušia“ definuje ustanovenie § 2 písm. f/ zákona o ovzduší tak, že ide o osobu, ktorá má právo prevádzkovať alebo riadiť zdroj znečisťovania ovzdušia.

Z výkladu vyššie citovaných ustanovení zákona č. 401/1998 Z. z. nesporne vyplýva, že zákon o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia predpokladá zo strany subjektov podliehajúcich poplatkovej povinnosti konanie komisívne spočívajúce v prevádzkovaní veľkých, stredných, resp. malých zdrojov znečisťovania ovzdušia, t.j. v aktívnom využívaní týchto zdrojov znečisťovania ovzdušia a preto len samotné svedčenie vlastníckeho práva v prospech konkrétnej právnickej osoby alebo fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie, bez súčasného prevádzkovania zdroja znečisťovania ovzdušia, automaticky nezakladá oznamovaciu povinnosť podľa § 4 ods. 1 zákona č. 401/1998 Z. z. Táto skutočnosť

nevyplyva ani z ustanovenia § 1 ods. 2 citovaného zákona, v zmysle ktorého poplatková povinnosť nevzniká, ak výška ročného poplatku prevádzkovateľa veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia alebo stredného zdroja znečisťovania ovzdušia je 34 eur a menej, nakoľko toto ustanovenie rieši situáciu pre prípad prevádzkovania, teda aktívneho využitia zdroja znečisťovania ovzdušia, avšak len v malom rozsahu, teda nie prípad, keď zdroj znečisťovania ovzdušia vôbec prevádzkovaný nebol.

Preto podľa názoru najvyššieho súdu konajúce správne orgány pochybili, keď bez náležitého zisťovania, či bol stredný zdroj znečisťovania ovzdušia - vyvíjač pary v roku 2010 prevádzkovaný, uložil žalobkyni pokutu podľa § 8 ods. 2 zákona č. 401/1998 Z. z. za nesplnenie povinnosti podľa § 4 ods. 2 argumentujúc len existenciou jej vlastníckeho práva k tomu zdroju znečisťovania ovzdušia osobitne dôvodiac tým, že zo žiadneho ustanovenia zákona o poplatkoch za znečistenie ovzdušia nevyplyva, že táto oznamovacia povinnosť vzniká ex lege aj pre prípad, ak sa zdroj znečisťovania ovzdušia neprevádzkuje.

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou konajúcich správnych orgánov, aby v následnom správnom konaní náležite zistili skutkový stav veci, konkrétne či žalobkyňa vyvíjač pary RVP SPR 60 v roku 2010 prevádzkovala, nakoľko podľa názoru najvyššieho súdu je práve zistenie tejto skutočnosti relevantné pre následné zákonné uloženie pokuty podľa § 8 ods. 2 zákona č. 401/1998 Z. z.

V ďalšom konaní je správny orgán viazaný právnym názorom najvyššieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP).

Pochybil preto krajský súd, keď žalobu ako nedôvodnú zamietol, pričom krajský súd pochybil aj v tom, keď sa bez ďalšieho stotožnil s právnym názorom žalovaného a prvostupňového správneho orgánu.

Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení a uvedených skutočností Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 250ja ods. 3 vety prvej OSP zmenil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/78/2011-34 zo dňa 21. marca 2012 tak, že rozhodnutie žalovaného číslo: 2011/00365 zo dňa 6. júna 2011, ako aj rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia Rožňava číslo : 2011/281 zo dňa 12. apríla 2011 podľa § 250j ods. 2 písm. c/ OSP zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Vzhľadom k tomu, že zákonom č. 345/2012 Z. z. boli s účinnosťou od 1. januára 2013 zrušené krajské úrady životného prostredia, ktorých pôsobnosť a právomoc prešla na obvodné úrady životného prostredia v sídlach krajov, odvolací súd podľa § 107 ods. 4 OSP na strane žalovaného koná s vyššie uvedeným právnym nástupcom pôvodne uvádzaného žalovaného.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP, § 224 ods. 2 OSP, a § 151 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP a v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia v sume 132 eur, ktorá suma pozostáva zo zaplateného súdneho poplatku za žalobu v sume 66 eur a zo zaplateného súdneho poplatku za odvolanie v sume 66 eur. Odvolací súd žalobkyni náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal, nakoľko trovy právneho zastúpenia neboli v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia žalobkyňou vyčíslené.

## **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.